

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2018r. w Suwałkach

sprawy **B. Ś.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o zwrot nienależnego nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

w związku z odwołaniem B. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 19 marca 2018 r. znak (...)

1. **oddala odwołanie;**

2. **zasądza od B. Ś. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 19.03.2018r. dokonał rozliczenia świadczenia kompensacyjnego B. Ś. w związku z osiągniętym przychodem w roku 2017, w okresie od 01-09-2017r do 31.12.2017r.

W związku z tym ustalił, że osiągnięty przez B. Ś. przychód uzasadniał zmniejszenie łącznej kwoty świadczenia za wskazany okres o kwotę maksymalnego zmniejszenia, tj. o 2.262,12 zł.

Zakład stwierdził też, że B. Ś. pobrała nienależnie świadczenie w kwocie 2.262,12 zł i wskazał na jaki rachunek w terminie miesiąca czasu, od daty doręczenia decyzji, kwota ta ma być wpłacona.

W odwołaniu od tej decyzji B. Ś. wniosła o jej uchylenie i uznanie, że nie ma obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia w kwocie 2.262,12 zł.

W uzasadnieniu odwołania wskazała, że nie zgadza się ze stanowiskiem ZUS, ponieważ w dniu 1.09.2017r. wykonała wszystkie czynności względem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i wraz z wnioskiem o przyznanie świadczeń zgłosiła swoje ponowne zatrudnienie z informacją o wysokości osiągnięcia przychodu powodującego zmniejszenie świadczenia.

W listopadzie zaś 2017r. natychmiast po otrzymaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych decyzji o przyznaniu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, na druku Rw-73 ponownie potwierdziła fakt swojego zatrudnienia i wysokości osiągnięcia przychodu powodującego zmniejszenie świadczenia.

Nie miała natomiast żadnej świadomości w przedmiocie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie dopilnował tego, aby zmniejszyć, bądź zawiesić świadczenie. Teraz więc przerzuca odpowiedzialność na nią. Ona zaś nie wprowadziła organu rentowego w błąd. Nie została też pouczona przez ZUS o okolicznościach powodujących brak prawa do świadczenia. To Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązany był do dokonania ustalenia uprawnień do świadczenia przed dokonaniem wypłaty tych świadczeń. Albowiem to ZUS jest obowiązany do szczególnej i wnikliwej analizy uprawnień ubezpieczonych w momencie dokonywania wypłaty świadczeń. Nie miała zatem żadnej świadomości o braku prawa do przyjmowania takiego świadczenia wypłacanego przez ZUS, a płynącego z odpowiedniego pouczenia.

Obowiązek natomiast zwrotu świadczenia nie powstaje, gdy decyzja przyznająca świadczenie lub sam jego wymiar były wynikiem błędu organu rentowego niezawinionego przez osobę pobierającą świadczenie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wskazał, że zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2018r., poz. 128) prawo do świadczenia ulega zawieszeniu lub świadczenie to ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103 ust. 3 i art. 104-106 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W zakresie zaś postępowania w sprawach zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, egzekucji i potrąceń stosuje się odpowiednio przepisy art. 138-144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisy art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 18 ust. 2 tejże ustawy).

Wniosek o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne ubezpieczona złożyła w dniu 1.09.2017r., w którym to oświadczyła, iż po przyznaniu świadczenia zamierza osiągać przychody w wysokości nie powodującej jego zawieszenie lub zmniejszenie. (Wyjaśnienia w przedmiocie zawieszalności lub zmniejszenia świadczenia są zawarte w pkt. 11-13 wniosku). Po zakończeniu administracyjnego postępowania dowodowego, przyznano B. Ś. nauczycielskie świadczenie kompensacyjne od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy, tj. od 1.09.2017r. Należność za okres 09-2017r.-10.2017r. wraz ze świadczeniem za 11.2017r. została przekazana na rachunek bankowy w dniu 15.11.2017r. Termin wypłaty świadczenia został ustalony na 1 dzień każdego miesiąca.

Powyższa decyzja w pouczeniu wskazuje m.in. na okoliczności powodujące zmniejszenie wysokości kwoty nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz powodujące obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (pkt. III, V, VI pouczenia decyzji).

Oświadczenie o osiągnięciu przychodu z tytułu zatrudnienia, powodującego zmniejszenie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ubezpieczona złożyła w dniu 4.12.2017r., czyli po dokonanej wypłacie świadczenia za okres od 1.09.2017r. do 31.12.2017r.

Zaświadczenia o zatrudnieniu z zakładów pracy wpłynęły do organu rentowego w dniu 18.12.2017r.

W tym stanie rzeczy w dniu 3.01.2018r. wydał decyzję o ponownym ustaleniu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego i dokonał przeliczenia tego świadczenia od najbliższego terminu płatności, tj. od 1.02.2018r. Świadczenie zostało pomniejszone o kwotę maksymalnego zmniejszenia z powodu osiągnięcia przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia, tj. o kwotę 565,53 zł (kwota obowiązująca od 1.03.2017r. do 28.02.2018r.). Następnie przytoczył sposób dokonania rozliczenia świadczenia kompensacyjnego.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Nie można bowiem zgodzić się z twierdzeniami odwołującej się, że nie była pouczona w przedmiocie zawieszenia bądź zmniejszenia świadczenia kompensacyjnego. Wskazuje bowiem na to, jak to słusznie podnosi organ rentowy, wnioski o świadczenie kompensacyjne z dnia 1.09.2017r., własnoręcznie przez odwołującą się wypełniony, w punktach 11, 12, 13 dotyczących informacji o świadczeniu kompensacyjnym. Poza tym, jak też słusznie zauważa organ rentowy, odwołująca się wskazała w tym wniosku w rubryce „6”, że zamierza osiągać dochód nie powodujący zawieszenia bądź zmniejszenia świadczenia kompensacyjnego. Odwołująca się jest więc w błędzie, że zgłosiła osiągnięcie przychodu powodujące zmniejszenie świadczenia. W tych więc okolicznościach trudno uznać, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niepodjęcie czynności w zakresie zawieszenia prawa do świadczenia kompensacyjnego bądź jego od razu zmniejszenia. Fakt, że po zatrudnieniu odwołującej się już od września 2017r. mogły wpływać składki wynikające z zatrudnienia niczego tu nie zmienia. Organ rentowy nie ma obowiązku śledzenia na bieżąco jakie i od kogo wpływają składki na ubezpieczenie wynikające z zatrudnienia. To osoba, która stara się o świadczenia z ubezpieczeń społecznych musi pilnować jakie uzyskuje wynagrodzenie i od kogo, i informować o tym ZUS konkretnie do sprawy jego dotyczącej przyznanego świadczenia, w przypadku odwołującej się świadczenia kompensacyjnego. O wysokości i od kogo odwołująca się otrzymała wynagrodzenie organ rentowy dowiedział się dopiero po przyznaniu odwołującej się decyzją z dnia 9.11.2017r. świadczenia kompensacyjnego, bo 26.02.2018r. Wcześniej były tylko zaświadczenia o zatrudnieniu złożone w dniu 18.12.2017r. Też po przyznaniu świadczenia kompensacyjnego odwołująca się dopiero oświadczeniem złożonym do ZUS z dnia 4.12.2017r. poinformowała, że zamierza osiągnąć przychód zmniejszający świadczenie.

Organ rentowy wydając więc decyzję z dnia 9.11.2017r. o przyznaniu świadczenia kompensacyjnego działał prawidłowo. Musiał ją wydać wyliczając to świadczenie, a następnie je wypłacając. Nie miał podstaw, w dniu wydania tej decyzji, do przeliczania tego świadczenia, go zmniejszając. Stało się to możliwe dopiero później, po uzyskaniu pewnych informacji, co do uzyskiwanego przez odwołującą się wynagrodzenia. Może więc teraz żądać zwrotu nadpłaconego tego świadczenia kompensacyjnego. W przesłanej bowiem decyzji o przyznaniu świadczenia kompensacyjnego wskazał odwołującej się w pkt. III pouczenia, że osoba, która pobrała nienależne świadczenie kompensacyjne jest zobowiązana do jego zwrotu. Wskazał też, że za nienależnie pobrane uważa się świadczenie wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie do nich prawa albo wstrzymanie wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Odwołująca się była zaś, jak wyżej wskazano, pouczona o tym przy składaniu wniosku o świadczenie kompensacyjne.

Odwołująca się w toku postępowania w złożonym przed rozprawą pismem nie zgodziła się z wysokością zwrotu kwoty 2.262,12 zł, ponieważ od w/w sumy zostały zapłacone stosowne składki, więc dwukrotnie opłaca składki od otrzymanego świadczenia. Kwestia taka nie może jednak decydować o odstąpieniu od rozliczenia świadczenia kompensacyjnego. Ustawodawca mianowicie zdecydował, że jeżeli przekracza się pewien próg przychodu świadczenie kompensacyjne z mocy art. 104 ust. 8 pkt. 1 i ust. 9 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ulega zmniejszeniu. Nie jest zaś rzeczą Sądu ocena takiego uregulowania prawnego. Nie mniej trzeba wskazać, że składki gromadzone przez organ rentowy są ostatecznie rozliczane przy przyznaniu świadczenia emerytalnego.

Mając więc powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 kpc. w zw. z art. 99 kpc. Odwołująca przegrała sprawę więc obowiązana jest zwrócić organowi rentowemu poniesione przez niego koszty zastępstwa procesowego, które zgodnie z § 2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1799) wynoszą kwotę 900 złotych.